

19.09.2016

Kj/4

§ 815

Helsingin kaupungin linjaus kansainvälistä suojelua saavien vastaanoton täsmentämiseksi ja alaikäisten ilman huoltajaa saapuneiden turvapaikanhakijoiden kuntapaikkakiintiöksi

HEL 2016-009812 T 00 01 06

Päätös

Helsingin kaupunginhallitus päätti muuttaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa tekemäänsä Helsingin kaupungin ja valtion välistä kuntaan osoittamista koskevaa avointa sopimusta (Khs 16.6.2014, § 698) siten, että sopimukseen lisätään 75 kuntapaikan kiintiö alaikäisille ilman huoltajaa saapuneille turvapaikanhakijoille.

Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunginkanslian tekemään sopimuksen valtion kanssa sekä oikeuttaa sosiaali- ja terveystieteiden tekemään sopimukset valittujen palveluntuottajien kanssa edellä mainitun sopimuksen pohjalta.

Kiintiöpakolaisten sekä haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikanhakijoiden osalta kaupunginhallitus päättää jatkaa mainittua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Helsingin kaupungin välistä avointa sopimusta, jossa kaupunki laskuttaa kotouttamispalveluista koituvat kulut jälkikäteen valtiolta oleskeluluvan saaneiden ja Helsinkiin muuttaneiden reaalisen toteuman mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa tuomaan kaupunginhallituksen päätettäväksi Helsingin linjauksiksi kansainvälistä suojelua saavien kunta- paikoista vuoden loppuun mennessä.

Käsittely

Vastaehdotus:
Sanna Vesikansa:

Lisätään päätösehdotukseen kohta (4) seuraavasti:

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa tuomaan kaupunginhallituksen päätettäväksi Helsingin linjauksiksi kansainvälistä suojelua saavien kunta- paikoista vuoden loppuun mennessä.

Kannattaja: Pilvi Torsti

Äänestys:

19.09.2016

Kj/4

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sanna Vesikansan vastaehdotuksen mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 1

Mika Raatikainen

Ei-äännet: 13

Veronika Honkasalo, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Antti Koskela, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Silvia Modig

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 1 - 13 (1 poissa).

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Anna-Maija Aalto, palvelupäällikkö, puhelin: 310 36369
annamaija.aalto(a)hel.fi

Liitteet

1 Uudenmaan Ely-keskuksen ja Helsingin kaupungin sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä 2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Uudenmaan Ely-keskus

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Helsingin kaupunginhallitus päättää muuttaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa tekemäänsä Helsingin kaupungin ja valtion välistä kuntaan osoittamista koskevaa avointa sopimusta

19.09.2016

Kj/4

(Khs 16.6.2014, § 698) siten, että sopimukseen lisätään 75 kuntapaikan kiintiö alaikäisille ilman huoltajaa saapuneille turvapaikanhakijoille.

Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunginkanslian tekemään sopimuksen valtion kanssa sekä oikeuttaa sosiaali- ja terveystieteiden tekemään sopimukset valittujen palveluntuottajien kanssa edellä mainitun sopimuksen pohjalta.

Kiintiöpakolaisten sekä haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikanhakijoiden osalta kaupunginhallitus päättää jatkaa mainittua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Helsingin kaupungin välistä avointa sopimusta, jossa kaupunki laskuttaa kotouttamispalveluista koituvat kulut jälkikäteen valtiolta oleskeluluvan saaneiden ja Helsinkiin muuttaneiden reaalisen toteuman mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungilla ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella (ELY) on toistaiseksi voimassa oleva ja avoin sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Sopimus on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.6.2014 (Khs 16.6.2014, § 698). Sopimus on avoin ja siinä ei ole määritelty vastaanotettavien pakolaisten tai turvapaikanhakijoiden määrää suuren, muista vastaanottokeskuksista Helsinkiin kohdistuvan itsenäisen muuton vuoksi. Uudenmaan ELY-keskus on esittänyt Helsingille mallia, jossa Helsingin kaupunki jatkaisi nykyisin käytössä olevaa avointa sopimusta, sekä osoittaisi alaikäisenä ilman huoltajaa tulleille turvapaikanhakijoille sekä kiintiöpakolaisille kuntapaikkakiintiön.

Muutto muista kunnista pääkaupunkiseudulle ja erityisesti Helsinkiin tulee jatkossakin todennäköisesti olemaan vilkasta, kiintiöpakolaisten ja turvapaikanhakijoiden osalta tulee jatkaa toistaiseksi avointa sopimusta ELY-keskuksen kanssa. Avoin sopimus tarkoittaa, että Helsinki ei sitoudu määrälliseen kuntakiintiöön, vaan kotouttamispalveluista koituvat kulut laskutetaan jälkikäteen valtiolta oleskeluluvan saaneiden ja Helsinkiin muuttaneiden reaalisen toteuman mukaisesti.

Alaikäisten ilman huoltajaa maahan tulleiden turvapaikanhakijoiden kohdalla päätetään asettaa 75 kuntapaikan kiintiö. Määrä perustuu Helsingissä nyt olevien lasten määrään. Kuntapaikan tarjoamalla Helsinki voi tarjota ilman huoltajaa saapuneille alaikäisille turvapaikanhakijoille sopivan asumismuodon ja tarvittavat jälkihuollon palvelut alueella, jonne he ovat maahan saapumisensa jälkeen ehtineet kiinnittyä. Huhtikuusta 2016 lähtien on Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden sijoittanut Toivolanmäen 35-paikkaiseen perheryhmäkotiin alaikäisenä Helsinkiin

ilman huoltajaa tulleita oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita voimassa olevan avoimen sopimuksen pohjalta ja tehnyt erillisen sopimuksen ELY-keskuksen kanssa.

Ilman huoltajaa alaikäisenä saapuneet lapset ovat erityisen haavoittuvassa asemassa oleva ryhmä, jonka kuntapaikkojen myöntämisessä on huomioitava, että heidät pyritään aina sijoittamaan ensisijaisesti perheryhmäkotiin. Siltä osin, jos kaikkia vuosina 2015 ja 2016 ilman huoltajaa alaikäisenä saapuneita lapsia ei voida sijoittaa perheryhmäkotiin, Helsingin kaupunki sitoutuu tarvittaessa hankkimaan vastaanoton sekä jälkihuollon tarpeenmukaisten palvelujen järjestämiseksi asumis- ja muita sosiaalipalveluja yksityisiltä palveluntuottajilta. Valtio korvaa näiden toimintojen kustannukset täysimääräisesti.

Osana kuntapaikkaa Helsingin kaupunki voi tuottaa kuntapaikan saaneille lapsille jälkihuollon palveluja 21 ikävuoteen asti, sillä tällä ohjataan nuoren siirtymää aikuisuuteen tuetusti. Sopimalla jälkihuollon palvelujen järjestämisestä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa ELY-keskus korvaa Helsingille jälkihuoltoon osoitetun henkilöstöresurssin ja erityisestä tarpeesta järjestettyjen palvelujen kustannukset.

Esityksen taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset Helsingin kaupungille

Kunnille maksettavista valtion korvauksista säädetään laissa kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) ja valtioneuvoston asetuksessa kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan kustannusten korvaamisesta valtion varoista (VNA 571/2011). Valtio korvaa kuntien kotouttamisesta aiheutuvia kustannuksia siten, että alle 7-vuotiaasta maksetaan 6 845 euroa vuodessa ja 7 vuotta täyttäneestä henkilöstä 2 300 euroa vuodessa. Korvauksia maksetaan kunnille kiintiöpakolaisista neljän vuoden ajan ja muiden henkilöiden osalta kolmen vuoden ajan. Laskennallisilla korvauksilla kunta voi hallinnollisissa järjestelyissään varautua tulijoihin ja heidän asioittensa käsittelyssä tarvittaviin työntekijöihin ja palveluihin. Laskennallisten korvausten lisäksi voidaan korvata erityiskustannuskorvauksina muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollosta ja lisäksi korvataan todellisten kulujen mukaan, tulkkaus- ja käännöspalveluja ja toimeentulotukikustannuksia. Kaupunki laskuttaa kotouttamispalveluita koituvat kulut valtiolta oleskeluluvan saaneiden ja Helsinkiin muuttaneiden reaalisen toteuman mukaisesti.

Ilman huoltajaa olevan alaikäisen sijoittamisesta 28 §:n mukaiseen perheryhmäkotiin tai muuhun asuinyksikköön sekä perhehoidosta, asumisen tukipalveluista ja muista lastensuojelun palveluihin rinnastettavista toimenpiteistä kunnalle korvataan aiheutuneet kustannukset siihen saakka kunnes nuori täyttää 21 vuotta. Kotoutumislain mukaan nuori voi olla tukitoimien piirissä, kunnes hän täyttää 21 vuotta tai kunnes hä-

nen huoltajansa saapuu Suomeen. Alaikäisenä Suomeen muuttaneiden turvapaikanhakijoiden osalta myös toimeentulotuki korvataan kunnes rinnastettavien tukitoimenpiteiden piirissä oleva nuori täyttää 21 vuotta. Kaupunki voi lisäksi hakea kiintiössä kuntapaikan saaneista kiintiöpakolaisista ja turvapaikanhakijoista EU:n pakolaisrahaston rahoittamaa ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnoimaa SYLVIA-lisätukea, jota maksetaan kaikista kiintiössä kuntapaikan saaneista ja muuten korvausehdot täyttävistä henkilöistä.

Uudenmaan ELY-keskus korvaa Toivolanmäen perheryhmäkodin ylläpidosta aiheutuneet kulut täysimääräisenä. Lisäksi kunnalle maksetaan laskennallista korvausta perheryhmäkodissa asuvista lapsista ja nuorista huolimatta siitä, ylläpitääkö perheryhmäkotia kunta vai yksityinen palveluntuottaja sekä erityiskustannusten ja tulkkaus- ja käännöspalvelujen korvausta kuten aikuistenkin kohdalla.

Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa voidaan lisäksi sopia siitä, että Helsingin kaupungille korvataan täysimääräisenä ilman huoltajaa Suomeen tulleiden nuorten jälkihuollon palveluina järjestetyt palvelut sekä henkilöstön palkkaamisesta aiheutuneet menot 21 ikävuoteen asti. Alustavaksi henkilöstötarpeeksi on arvioitu yhden sosiaalityöntekijän, sosiaaliohjaajan ja psykologin tarve (noin 50 nuorelle) nykyisen 18–21-vuotiaiden alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden nuorten määrän perusteella.

Taustoitusta kuntapaikka- ja maahanmuuttotilanteeseen

Suomeen saapui viime vuonna 32 500 turvapaikanhakijaa. Vuoden lopussa vastaanottopalveluiden piirissä oli 29 800 henkilöä. Turvapaikanhakijoita oli Uudellamaalla 1.7.2016 aikuisyksikössä majoittuneena 4708 ja ilman huoltajaa tulleiden alaikäisten yksikössä 547 lasta. Heistä Helsingin kaupungin ylläpitämissä vastaanottokeskuksissa oli 2 000 turvapaikanhakijaa (heistä yksityismajoituksessa asuvia 1400). Yhteensä Helsingin alueen kaikissa täysi-ikäisille palveluja antavassa vastaanottokeskuksessa oli 2400 turvapaikanhakijaa.

Vuonna 2015 Helsinkiin ensimmäisenä kuntana muuttaneita kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä vastaanotettiin yhteensä 469 henkilöä. Kuntapaikkoja myönnettiin yhteensä 28 henkilölle. Ajalla 1.1.–31.7.2016 Helsinki on vastaanottanut ensimmäisenä kuntana 571 kansainvälistä suojelua saavaa henkilöä, joista etukäteen sovituille kuntapaikoille 49. Alaikäisiä ilman huoltajaa olevia heistä on 20. Lisäksi Helsinkiin muuttaa muista kunnista kuntapaikan saaneita henkilöitä useita satoja vuodessa. Osa heistä kuuluu muuttoajankohtana edelleen joko kotoutumisajan laskennallisten tai 10 vuoden ajan maksettavien erityiskorvausten piiriin.

19.09.2016

Kj/4

Alaikäisiä ilman huoltajaa maahan tulleita turvapaikanhakijoita tuli Suomeen viime vuonna 3000. Helsingissä on tällä hetkellä 71 alaikäistä ilman huoltajaa tullutta turvapaikanhakijaa. Kiintiö 75 alaikäisen ilman huoltajaa saapuneen turvapaikanhakijan kuntapaikasta on asetettu tämän mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Anna-Maija Aalto, palvelupäällikkö, puhelin: 310 36369
annamaija.aalto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan Ely-keskuksen ja Helsingin kaupungin sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä 2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan Ely-keskus

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali- ja terveystoimi